

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ
ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Γ' ΕΠΑΛ**

**ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΡΗΣΤΑΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΩΥΣΙΔΗ**

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

A1. Το άρθρο αναφέρεται στη στάση των πολιτών που οδηγεί στη λανθασμένη επιλογή πολιτικών αντιπροσώπων. Ειδικότερα, τονίζεται ότι οι πολίτες ψηφίζουν με γνώμονα το προσωπικό τους συμφέρον και μετέπειτα αδιαφορούν για τον τρόπο άσκησης της εξουσίας από τους εκλεγμένους αντιπροσώπους τους. Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι οι πολίτες παραβλέπουν τις αδικίες των πολιτικών προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι ίδιοι, ενώ συχνά δεν ψηφίζουν αξιοκρατικά, αλλά περιορίζονται στην επιλογή δημοφιλών προσώπων. **(66 λέξεις)**

A2. Στην πέμπτη παράγραφο του άρθρου ο αρθρογράφος χρησιμοποιεί την επίκληση στη λογική για να πείσει τους αναγνώστες ότι η ψήφος με γνώμονα το προσωπικό συμφέρον πλήττει μακροπρόθεσμα την κοινωνία και αυξάνει τα προβλήματα που ταλαιπωρούν τους πολίτες. Ειδικότερα, προκειμένου να επιτύχει το στόχο του, ο αρθρογράφος χρησιμοποιεί ως μέσα πειθούς τεκμήρια με τη μορφή παραδειγμάτων («τη φοροδιαφυγή...συμπεριφορά.») των παθογενειών που αντιμετωπίζει η κοινωνία και με τη μορφή στατιστικών στοιχείων που αποδεικνύουν τον ισχυρισμό του («(40%...5.000 ευρώ.»). Επίσης, στην παράγραφο διακρίνεται ως τρόπος πειθούς η επίκληση στο συναίσθημα με μέσα τον μεταφορικό λόγο (εις βάρος μας, σε βάθος χρόνου, ευαίσθητο χώρο της εκπαίδευσης κλπ) και το α' πληθυντικό πρόσωπο (επιλέγουμε, παθογένειές μας).

A3. Στο απόσπασμα κυριαρχεί το α' πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο (μεμφόμαστε, αποδίδουμε, επιλέγουμε κ.α.). Ο αρθρογράφος επιχειρεί να τεκμηριώσει την άποψη του ότι οι πολίτες ευθύνονται για τη λανθασμένη επιλογή πολιτικών αντιπροσώπων στη σημερινή κοινωνία. Με την επιλογή του α' πληθυντικού προσώπου αναδεικνύει την καθολική σημασία του θέματος που θίγει, εφόσον αφορά το σύνολο των πολιτών της κοινωνίας, ενώ παράλληλα εντάσσει και τον εαυτό του στην ίδια θέση με τους αναγνώστες του, αποφεύγοντας την αλαζονεία. Επίσης, υπογραμμίζει τη συλλογική ευθύνη των πολιτών (και του ίδιου) για το πρόβλημα, αλλά και την ανάγκη συλλογικής αντιμετώπισής του. Τέλος, ο λόγος αποκτά ζωντάνια, αμεσότητα και οικειότητα.

A4. Επικοινωνιακό Πλαίσιο : επίσημη επιστολή

Αθήνα, 11 Φεβρουαρίου 2023

Αξιότιμε κύριε Γραβάνη,

Πρόλογος : Πρόσφατα διάβασα το άρθρο σας «Η ευθύνη του πολίτη» στην εφημερίδα «Καθημερινή» που πραγματεύεται το μερίδιο ευθύνης που αναλογεί στους πολίτες μιας δημοκρατικής κοινωνίας όσον αφορά την επιλογή λανθασμένων πολιτικών αντιπροσώπων και προβληματίστηκα ιδιαίτερα. Αποφάσισα να σας στείλω την παρούσα επιστολή με σκοπό να

εκφράσω την άποψή μου για την αναγκαιότητα της συνειδητής συμμετοχής όλων μας στα κοινά, αλλά και να προτείνω ορισμένους τρόπους ανατροπής της πολιτικής απάθειας που χαρακτηρίζει την σημερινή κοινωνία.

Κυρίως Θέμα :

1^η § αναγκαιότητα συμμετοχής των πολιτών στα κοινά :

Μόνο μέσω της ενεργού συμμετοχής των πολιτών στα κοινά:

- Μπορεί να διαφυλαχθεί η αξία της δημοκρατίας.
- Η δραστηριοποίηση των πολιτών και η επαγρύπνησή τους διαφυλάσσει τις πολιτικές ελευθερίες και γενικότερα τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Η εξουσία υπόκειται σε συνεχή έλεγχο και εντοπίζονται, στιγματίζονται και καταπολεμούνται οι πιθανές αυθαιρεσίες, αδικίες ή ατασθαλίες.
- Καλλιεργείται ο υγιής διάλογος και απορρίπτεται ο φανατισμός, ο δογματισμός και κάθε αντιπαλότητα. Κυριαρχεί το αίσθημα της συλλογικής ευθύνης και προωθούνται οι πολιτικό – κοινωνικοί θεσμοί με συναινετικές διαδικασίες.
- Οι πολίτες διεκδικούν τα δικαιώματά τους και γνωστοποιούν στην εξουσία τα προβλήματα που τους απασχολούν.

2^η § τρόποι ανατροπής/αντιμετώπισης της πολιτικής απάθειας :

Για να ανατραπεί η υπάρχουσα κατάσταση θα πρέπει να κινητοποιηθούν τόσο οι πολιτικοί, υιοθετώντας ένα ηθικότερο πρότυπο συμπεριφοράς και άσκησης των καθηκόντων τους, όσο και οι πολίτες αναλαμβάνοντας ενεργητικότερο ρόλο στα κοινά.

⇒ Πρότυπο σωστού πολιτικού: Ο πολιτικός οφείλει να είναι

- αλτρουιστής, με ενδιαφέρον για το καλό της ανθρώπινης κοινότητας κι όχι για την ικανοποίηση προσωπικών του συμφερόντων,
- υπεύθυνος, ευσυνείδητος, χωρίς να προσπαθεί να χειραγωγήσει και να αποπροσανατολίσει το λαό. Δεν αναζητά πολίτες – φερέφωνα,
- έντιμος, ηθικός και αδωροδόκτης,
- ευθύς και ειλικρινής στην επικοινωνία του με τους πολίτες, απαλλαγμένος από κάθε μορφή προπαγάνδας,
- αγωνιστής υπέρ των υψηλών αξιών και ιδανικών (ελευθερία, ισότητα, δικαιοσύνη,...) με γνήσιο δημοκρατικό φρόνημα,
- φιλόπατρις κι όχι πατριδοκάπηλος.

⇒ Ενεργοποίηση των πολιτών: Οι πολίτες οφείλουν να

- βρίσκονται σε συνεχή επαγρύπνηση και ασκεί έλεγχο στην εξουσία για αποφυγή αυθαιρεσιών και ατασθαλιών,
- ενημερώνονται διαρκώς και παρακολουθούν τις πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις,
- απορρίπτουν και αντιστέκονται σε οποιασδήποτε μορφής προπαγάνδα ή στις δημαγωγικές υποσχέσεις,
- επιλέγουν αξιοκρατικά τους εκπροσώπους τους.

Επίλογος : Συνοψίζοντας, καθίσταται προφανές ότι η συνειδητή και με επίγνωση συμμετοχή όλων των ανθρώπων στο δημόσιο βίο είναι απαραίτητη για την αλλαγή των κακώς κειμένων της σύγχρονης πραγματικότητας. Τόσο η αμελής άσκηση των πολιτικών μας δικαιωμάτων, όσο και

η πολιτική απάθεια μπορούν και πρέπει να ανατραπούν, προκειμένου να βελτιωθεί η τρέχουσα κοινωνικοπολιτική πραγματικότητα.

Με εκτίμηση.

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

B1. Ο βασικός ήρωας του διηγήματος είναι ένας ανώνυμος πατέρας δύο αγοριών. Συγκεκριμένα, είναι ένας καθημερινός άνθρωπος μέσης ηλικίας που έχει δύο γιους φοιτητές, οι οποίοι συμμετέχουν στην εξέγερση του Πολυτεχνείου. Ο πατέρας βρίσκεται έξω από το Πολυτεχνείο και παρακολουθεί την κατάληψη των φοιτητών μέχρι που βλέπει τους γιους του να είναι σκαρφαλωμένοι στα κάγκελα και αποφασίζει να ανέβει και ο ίδιος μαζί τους. Ο ήρωας στην αρχή του διηγήματος κατευθύνεται βιαστικά προς το Πολυτεχνείο και παρουσιάζεται αγχωμένος και παραγμένος, αφού βιάζεται και ψάχνει εναγωνίως τα παιδιά του μέσα στην κοσμοσυρροή («Έπρεπε...έξαρση.»). Όταν βρίσκει τα παιδιά του, ανακουφίζεται και αποφασίζει γενναία να ανέβει και αυτός μαζί τους στα κάγκελα. Η συναισθηματική του κατάσταση αλλάζει αμέσως. Βλέποντας τα παιδιά του να μάχονται και να διεκδικούν την ελευθερία, παρασύρεται και ο ίδιος, γεμίζει κουράγιο, παραμερίζει το φόβο του και ενώνεται μαζί με τους φοιτητές συμμετέχοντας στον αγώνα τους, τραγουδώντας μαζί τους και φωνάζοντας συνθήματα («Η καρδιά του...λαός απ' έξω.»). Αισθάνεται τη χαρά, την απελευθέρωση, γεμίζει θάρρος και ελπίδα για το μέλλον και αποφασίζει να αγωνιστεί για όλα αυτά ή να πεθάνει («Σ' όλα...θάνατος!»).

B2. Ο αφηγητής του διηγήματος είναι ετεροδιηγητικός και παντογνώστης, αφού ο ίδιος δεν συμμετέχει στα γεγονότα της ιστορίας που αφηγείται, αλλά γνωρίζει τα πάντα για την ιστορία και τους ήρωες. Ο αφηγητής χρησιμοποιεί τριτοπρόσωπη αφήγηση και αποδίδει τα συναισθήματα, τα λόγια και τις σκέψεις των ηρώων, χωρίς ο ίδιος να συμμετέχει σε αυτά.

B3. Αφηγηματικός τρόπος : Διάλογος : «Θα μας επιτεθούν...ως το τέλος!».

Τεχνική πύκνωσης του χρόνου : Αφηγηματικό κενό/έλλειψη : «Με την αύριο...ελεεινής μορφής.»

B4. Στο τέλος του διηγήματος, περιγράφεται η μέρα μετά από τα γεγονότα του Πολυτεχνείου, όταν οι δυνάμεις εξουσίας προσπαθούν να καθαρίσουν το σημείο. Εκεί κάποιος από αυτούς εντοπίζει ένα σημείωμα στην τσέπη ενός σακακιού που ο αφηγητής αφήνει να εννοηθεί ότι άνηκε στον πατέρα, το βασικό ήρωα του διηγήματος. Στο σημείωμα αυτό ο ήρωας χαρακτηρίζει τον εαυτό του «πολίτη ελεεινής μορφής», εφόσον δεν ενεργοποιήθηκε νωρίτερα και επέτρεψε την επιβολή δικτατορίας, εφόσον δεν αντιστάθηκε στη σαθρότητα του πολιτικού συστήματος, ενάντια στη βία και στους περιορισμούς που επέβαλαν τότε οι αυταρχικοί φορείς εξουσίας. Κατηγορεί τον εαυτό του γιατί δεν διαμαρτυρήθηκε νωρίτερα και δεν άσκησε συνειδητά το ρόλο του ως πολίτης της τότε κοινωνίας και αυτό τον γεμίζει με τύψεις και ενοχές. Η πορεία της ανθρωπότητας δείχνει ότι πάντα υπήρχαν και υπάρχουν πολίτες απαθείς και ανίκανοι, πολίτες ελεεινοί. Ωστόσο, στη σημερινή πραγματικότητα, κατά τη γνώμη μου, ελεεινός είναι ο πολίτης που δε σέβεται τους νόμους και τους θεσμούς, που ασκεί παρανομεία και λειτουργεί εις βάρος του συνανθρώπου του, αλλά και εις βάρος του συνόλου. Είναι οι πολίτες που δε διστάζουν να ασκήσουν βία, τρομοκρατία, να παραβιάζουν ανθρώπινα δικαιώματα και να μεταχειριστούν αθέμιτα μέσα για να πετύχουν τον προσωπικό τους σκοπό, βλάπτοντας το κοινωνικό σύνολο γενικά. **(201 λέξεις)**